

Pastirsko pismo slovenskih škofov za postni čas 2010 EVHARISTIJA – BOŽJI DAR ZA ŽIVLJENJE

I. EVHARISTIJA IN DUHOVNIŠTVO

5. navadna nedelja, 7. februarja 2010

Dragi bratje in sestre v Kristusu!

V letošnjem pastoralnem letu gremo naproti prvemu slovenskemu evharističnemu kongresu, ki bo v nedeljo, 13. junija 2010, v Celju. Na ta velik in pomemben dogodek, ki ga na slovenskih tleh ni bilo že (pre)dolgi petinsedemdeset let, se skrbno pripravljamo. Naj bo duhovni šopek, ki ga nabiramo iz tedna v teden, bolj pisan ter razširja prijeten vonj molitev in dobrih del.

Geslo kongresa »Evharistija – Božji dar za življenje« združuje v sebi dva poudarka. Prvi je Kristusova želja, da ostaja med nami živo navzoč pod podobama kruha in vina kot zastonjski dar; drugi pa, da življenje, ki smo ga na plenarnem zboru znova izbrali pod geslom »Izberi življenje«, izhaja samo iz tega Kruha, ki edini daje življenje, ker je Življenje samo.

V prvem delu letošnjega postnega pastirskega pisma vas želimo, dragi verniki, škofje potrditi v veri v Kristusovo evharistično navzočnost, v letu duhovništva, ki ga je lani razglasil papež Benedikt XVI., pa utrditi v zavedanju »neizmerne daru, ki ga duhovniki predstavljajo ne samo za Cerkev, temveč za vse človeštvo« (Benedikt XVI.).

V današnjem odlomku Pavlovega prvega pisma Korinčanom najdemo najstarejši zapis strnjene krščanske oznanila: »Izročil sem vam predvsem to, kar sem sam prejel: Kristus je umrl za naše grehe, kakor je v Pismih. Pokopan je bil in tretji dan je vstal, kakor je v Pismih« (1 Kor 15,3–5). In škofje nadaljujemo še z oznanilom, da je ta umrl in vstali Gospod med nami vedno navzoč, kakor je v Pismih. Sam nam je zagotovil, da bo med nami vse dni do konca sveta (prim.

Mt 28,20), a ne le kot vsenavzoči Bog, temveč tudi kot človek, ki je vstal od mrtvih. To obljubo je uresničil pri zadnji večerji, ko je za vse čase postavil evharistijo. Dragi verniki, kakor učencema na poti v Emavs, se pri sveti maši pridružuje tudi nam kot »vir in vrhunec« življenja. Želimo vas utrditi v veri, da za posameznika, za vaše družine, za naš narod, za svet ni drugega vira večnega življenja kakor Kristusovo telo in kri. Kristusova evharistična navzočnost nam omogoča nadaljevanje človeškega osebnega stika z Njim. Prikličimo si v spomin mnoga srečanja z Jezusom, opisana v evangelijih, kjer je imel ta človeški in obenem Božji stik zdravilen in odrešujoč učinek. Kar je bilo podarjeno ženi, ki se je Jezusa dotaknila v veri, da bo ozdravela, je nam omogočeno po njegovi navzočnosti pod podobama kruha in vina. Ker smo telesno-duhovna bitja, je pomembno, da je ta stik telesen in duhoven. Zato vas še posebej spodbujamo, da pripravljani, torej z očiščenimi srci, pristopate kolikor mogoče pogosto k svetemu obhajilu, se v njem pustite dotakniti Kristusu in se ga v veri tudi fizično dotaknete; iz tega osebnega stika naredite »vir in vrhunec« svojega vsakdanjega življenja. Iz tega »dotika« so kristjani v vsej zgodovini črpali moč za spreminjanje sveta po Božjem načrtu. In samo iz perspektive tega »dotika« lahko razumemo kristjane sredi preganjanj, ki so za ceno smrti izpovedovali, da brez evharistije ne morejo živeti.

Evharistično lahko dojamemo tudi današnji evangelij (Lk 5,1–11), v katerem Jezus stopi v Petrov čoln, iz njega uči in omogoči ulov, hrano. Ali ni to čudovita podoba Cerkve z evha-

ristijo v središču? Noč brezplodnega truda se konča, ko evharistični Jezus stopi v čoln, da nas reši pogubljenja. Ločeni od Boga smo v rokah smrti, z Njim pa smo rešeni za življenje.

V pismu ob začetku leta duhovništva se je papež Benedikt XVI. naslonil na besede in zgled svetega arškega župnika Janeza Marije Vianneyja, da je poudaril nenadomestljivo vlogo duhovnika pri evharistiji. K poživljanju zavesti o neprecenljivem daru duhovnikov med vami vas spodbujamo v letu duhovništva tudi škofje. Brez duhovnika ne bi bilo svetega Rešnjega telesa med nami. Želimo vam ponoviti Vianneyjeve besede: »Če bi ukinili zakrament duhovništva, ne bi imeli Gospoda. Kdo ga je postavil v tabernakelj? Duhovnik. Kdo je sprejel vašo dušo ob sprejemu v življenje? Duhovnik. Kdo jo hrani in ji daje moč za njeno potovanje? Duhovnik. Kdo jo pripravlja za prihod pred Boga, jo končno umije v krvi Jezusa Kristusa? Duhovnik ... Če bi dobro razumeli, kaj je duhovnik v svetu, bi umrli, vendar ne zaradi strahu, marveč zaradi ljubezni ... Pustite župnijo dvajset let brez duhovnika in ljudje bodo častili živali ... Duhovnik ni duhovnik zaradi sebe, temveč zaradi vas.« Jezusovo naročilo Petru v evangeljskem odlomku velja tudi duhovniku: »Ne boj se! Odslej boš lovil ljudi« (Lk 5,10). »Loviti« pomeni pomagati ljudem priti v poživljajoči odnos s Kristusom. Duhovnik je predvsem učitelj vere: najprej s pričevanjem, šele nato s poučevanjem. Pričevalec pa je, ko verniki in drugi ob njem začutijo, da ni sam »v čolnu« življenja, ampak da je z njim vstali Gospod, da se Nanj zanaša, da vodi ter usmerja samo k Njemu in da po njem

deluje sam Vstali. Zato duhovnik ni in ne sme nikoli postati uradnik Cerkve. Še posebej ne pri pripravi na zakramente, ki so osebna dejanja poveličanega Kristusa in vernikov v občestvu Cerkve. Duhovnik mora vsakega človeka temeljito pripraviti na zakramentalno srečanje z Jezusom in ga vanj uvesti. Pri tem ni prostora za »uradniško« urejanje in še manj za kakšno potrošniško »trgovanje«, saj gre za svete stvari, ki niso duhovnikova last, ampak so Božje.

Spremembe načina življenja zahtevajo od duhovnikov in pastoralnih delavcev nove prilagoditve evangelizacije, ki naj zorijo v molitvi pred Najsvetejšim in izhajajo iz navdihov Božje besede. To temeljno poslanstvo v sodobnem načinu življenja zahteva od vsakega duhovnika vedno več časa in moči, ker je tudi duhovnikov vedno manj. Zato se škofje ob misli na delovanje duhovnikov po župnijah obračamo na vas, dragi verni laiki, da velikodušno in ob primerni usposobljenosti prevzimate v občestvih tiste naloge, ki niso bistveno vezane na službeno duhovništvo, da bodo duhovniki lažje izpolnili svoje poslanstvo učitelja v veri in voditelja občestva pri bogoslužju in v duhovnem življenju. Pomagajte duhovnikom in jim omogočite, da bodo lahko postajali vedno bolj možje Cerkve in učitelji duhovnega življenja.

Dragi bratje in sestre v Kristusu, ko vas potrjujemo v veri v Kristusovo evharistično navzočnost in v nenadomestljivo vlogo duhovnikov v življenju Cerkve, z veseljem kličemo na vas Božji blagoslov, ko se skupaj pripravljamo na prvi slovenski evharistični kongres.

Vaši škofje

II. NEDELJSKA SVETA MAŠA

6. navadna nedelja, 14. februarja 2010

Dragi bratje in sestre v Kristusu!

Prejšnjo nedeljo smo ob prvem delu pastirskega pisma v pripravi na slovenski evharistični kongres poživljali vero v Kristusovo navzočnost pod podobama kruha in vina v presveti evharistiji. Občudovali smo njegovo ljubezen, ki ga je gnala v tako preprosto, a tako rodovitno navzočnost kot Boga in človeka med nami, kakršne ni v nobenem drugem zakramentu. Iz te vere izhaja tudi osrednje mesto nedeljske svete maše v življenju kristjana in župnijske skupnosti. Ali si predstavljate klenega preroka Jeremija, kako bi se razvnel, ko bi bil lahko navzoč pri evharistiji? Kako je počastil že vernike v Jahveja, ki je bil za Jude oddaljeni, trikrat sveti Bog: »Blagoslovljen pa mož, ki zaupa v Gospoda ... Je kakor drevo, zasajeno ob vodi ... Ne boji se ... in ne neha roditi sadu« (Jer 17,7.8). Dragi bratje in sestre, s krstom smo bili »zasajeni« na breg »žive reke« Božje ljubezni. Pri nedeljski sveti maši naše »korenine« dosežejo sam tok »žive vode«, ko se v obhajilu krepčamo s telesom in krvjo Jezusa Kristusa, ki se iz ljubezni do nas ponavzočuje v svoji velikonočni skrivnosti. Sveta maša je najpopolnejši zemeljski način navzočnosti vstalega Gospoda in naše osebne povezanosti z Njim.

Evangelist Luka nam v današnjem evangelijskem odlomku sporoča, da je Jezus, potem ko je izbral dvanajstere, »šel z njimi dol« in jim na ravnini pred množico razkril ustavo Božjega kraljestva z »blagor« za uboge in z »gorjé« za bogate. On je novozavezni Mojzes, ki je prišel z gore in prinesel ljudstvu Božje zapovedi. Ali se ne zgodi to tudi pri vsaki sveti maši? Božji Sin se nam približa po človeško, da bi nam povedal in pokazal, kako zelo nas Oče ljubi, in nam spet spregovoril na srce blagor in gorjé. Jezus ne izgovarja »blagra« in »gorja« v moralističnem smislu. Njegov »blagor« pomeni: »Čestitam ti, vesel sem te! Želim poseči v tvoje življenje tako, da ti podarim Božje kraljestvo.« »Gorjé« pri njem ni izraz grožnje ali maščevalnosti, ampak pomeni njegovo žalost nad tistimi »bogatimi«,

ki so se v samozadostnosti zaprli pred njim in jim ne more izraziti svoje ljubezni, čeprav jih ljubi enako kakor uboge. Pod podobo kruha in vina nam Kristus vsako nedeljo sporoča, da se želi poistovetiti z nami in kot uboge obdariti z resničnostjo Božjega kraljestva. Povabi nas, da se ne bi zgražali nad tistimi, ki jih ni pri sveti maši, ampak se z Njim žalostili, ker jim ne on ne mi še ne moremo izkazati ljubezni. Kristus je tudi zanje umrl in vstal in mi jim smemo to sporočiti.

Zaradi te duhovne vsebine bomo evharistični kongres s sveto mašo v središču obhajali na nedeljo. Tako naj bi nedeljo znova prepoznali kot »prvi dan tedna« in »dan lomljenja kruha«, kot je veljalo v prvih krščanskih skupnostih. Prav je, da se kongresa udeležimo vsi duhovniki in kar največ vernikov ter javno pokažemo, da je evharistija »najdragocenejša dobrina«, ki nam jo je Gospod podaril za romanje skozi zgodovino, in da nas globoko združuje. Naj na to nedeljo postane vsa Slovenija ena sama »župnija«! V pripravi vas, dragi verniki, škofje želimo usmeriti v evharistično duhovnost sv. Ignacija Antiohijskega, ki je Efežane spodbujal, naj »lomijo en kruh, ki je zdravilo nesmrtnosti, protistrup, ki nam zagotavlja, da ne bomo umrli, ampak vekomaj živeli v Jezusu Kristusu«. Tudi Božji služabnik papež Janez Pavel II. nas spodbuja: »Nedeljska evharistija je privilegirani kraj, na katerem se občestvo neprestano oznanja in goji. Prav z udeležbo pri evharistiji postane Gospodov dan tudi dan Cerkve, ki more na ta način učinkovito izpolnjevati svojo vlogo kot zakrament edinosti.« Cerkev se najbolj uresničuje prav pri nedeljski sveti maši, ko je pri obhajanju Kristusove velikonočne skrivnosti zbrano živo jedro župnijskega občestva. Ko kot občestvo obhajate evharistijo, vas evharistija gradi kot Cerkev. Zato je vsako nedeljsko obhajanje svete maše »mali evharistični kongres«.

Če sta Gospodov dan in sveta maša skupaj tako velik duhovni zaklad za občestvo župni-

je, Cerkve in za ves svet, potem je nedeljsko sveto mašo res premalo imenovati »nedeljska dolžnost«. Ali zakonca, ki se iskreno ljubita, doživljata svoje skupno življenje kot dolžnost? Nikakor! Ljubezni se ne dá zapovedati ne izsiliti, še manj kupiti. Tako je tudi nedeljska sveta maša za kristjana mnogo več kot dolžnost, je pravica. In še več, je najdragocenejši dar ponavzočene Božje ljubezni, ki se je razodela na viden način v življenju, trpljenju, smrti in vstajenju Jezusa Kristusa. In prav to potrjujete pri sveti maši, ko v moči svoje vere na mašnikov vzklik »Skrivnost vere!« odgovorite: »Tvojo smrt oznanjamo, Gospod, in tvoje vstajenje slavimo, dokler ne prideš v slavi.« Priti na Kalvarijo pod križ našega Gospoda Jezusa Kristusa in biti zakramentalno navzoč pri njegovi smrti »za nas« – to je prej čast kakor dolžnost. Biti pri odprtem praznem grobu kot znamenju vstajenja – to je prej sreča kakor obveznost. Biti gost pri zadnji večerji – to je prej radost kakor prisila. Vse to je milost ljubečega srečanja med nami in Bogom, ki pod podobo kruha in vina sestopi k nam. To je neizmerna vrednota, ki nam jo podarja zastonj, da bi živeli.

Zato vas, drago Božje ljudstvo, vabimo, da v pripravi na evharistični kongres poživate svoje obhajanje svete maše in se je udeležujete tudi med tednom. Vzemite si za nalogo nove evan-

gelizacije, da boste po družinah in soseskah spodbujali drug drugega. Tudi oddaljenih, ki so morda že izgubili »okus« za nedeljsko sveto mašo, ne obsojajte, marveč jih s prijaznim vabilom opogumite. Ko bodo spet doživeli srečanje z živim Bogom, vam bodo hvaležni. V zadnjem delu priprave na evharistični kongres vas v postnem času še posebej vabimo, da poglobite svoje duhovno življenje tudi s pomočjo radijskega misijona preko valov Radia Ognjišče v tednu med tiho in cvetno nedeljo. Letos ga bomo vodili in z vami razmišljali ter se pogovarjali slovenski škofje.

Dragi bratje in sestre, škofje vam želimo duhovno bogat postni čas, v katerem naj se poglobi in zori vaša evharistična vera in raste veselje nad Jezusovo bližino. V nedeljskih bogoslužjih, ko boste zbrani s svojimi duhovniki v edinosti z nami, pa črpajte potrebno »hrano« in »pijačo« za rast svojega župnijskega občestva. V tem občestvu ste živi udje Kristusovega skrivnostnega telesa, ki je sredi sveta ubogih in bogatih »znamenje in orodje« (C 1) edinosti človeškega rodu med seboj in z Bogom.

Ko vas pozdravljamo v Gospodu, se že veselimo srečanja z vami na evharističnem kongresu v Celju in vam podeljujemo apostolski blagoslov.

Vaši škofje